

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆ

ಡಾ. ಸುಧಾಕರ ಹೆಚ್., ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಮಹಾರಾಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜು (ಸ್ವಾಯತ್ತ) ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-12

“ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಕ-ತರಾಸು ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೆ ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಗೂ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ಸಿ.ಎನ್.ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.ಅಂದರೆ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತು ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಗತ್ತನ್ನು ಆವರಿಸಿ ಪಸರಿಸಿದ್ದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಅನಕ್ಕ, ತರಾಸು ಮುಂತಾದವರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ‘ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಚಳುವಳಿ’ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಬೇಧವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬದುಕಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ತಂದಿತು.ನಗರ, ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಾದ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಓದುಗರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾದಂಬರಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಮಸ್ಯೆ-ಸಂದಿಗ್ಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದೆ.ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ 50ರ ಹಾಗೂ 60ರ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಬೇಧವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಬೇಧಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಓದುಗರನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.ಹೀಗೆ, ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಉಚ್ಚ ಶಿಖರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿ “ಹೂವು-ಹಣ್ಣು” ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ 1953ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.ಕೂಡಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

‘ತ್ರಿವೇಣಿ’ ಅವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ: ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ‘ಭಾಗೀರಥಿ’ ಕನ್ನಡದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಎಂ.ಕೆ.ಇಂದಿರಾ ಅವರು ಈ ಕಾವ್ಯನಾಮವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅವರ ತಂಗಿಯೂ,

ಕನ್ನಡದ ಇನ್ನೊರ್ವ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರಿಯೂ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಆರ್ಯಾಂಬ ಪಟ್ಟಾಭಿಯವರು.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಕೇವಲ ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದು ಕಡಿಮೆಯೇನಲ್ಲ 20 ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂರು ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ 41 ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನಕಳೆದಂತೆ ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.ಒಟ್ಟು ಐದು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಚಲನಚಿತ್ರವಾಗಿ ಅಪಾರ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿವೆ. (ಬೆಳ್ಳಿಮೋಡ, ಹಣ್ಣೆಲೆ ಚಿಗುರಿದಾಗ, ಶರಪಂಜರ, ಕಂಕಣ, ಹೂವು ಹಣ್ಣು) ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.ಅವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಡ ಹಾಗೂ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.ಅವರ ಬಹುತೇಕ ಪಾತ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ನಗರವಾಸಿಗಳು, ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೇಮ, ವಿವಾಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.ಆದರೆ, ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಕೇಂದ್ರಿತ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಕೆಚ್ಚಿನಿಂದ ವಾದಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮುಖಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾದಂಬರಿಕಾರಿಯರು ಆದ ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಆರ್.ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಭಾರತದ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಮಾನತೆ, ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ, ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮುಂತಾದ ಅಂದಿನ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು ಹಾಗೂ ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಜನಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಾದರೋ ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಬಹುತೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಬದುಕಿನ ಏಕಮೇವ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕತೆ-ಕಾದಂಬರಿಗಳ ವಸ್ತು ವಿವಾಹ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ, ವಿಷಮ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅಸಾಂಗತ್ಯ ಹಿಂದೂ ವೈವಾಹಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ

ಸ್ತ್ರೀಯ ತೊಳಲಾಟ, ಅವಳ ಶೋಷಣೆ, ಅವಳ ಅಸಮಾನತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಲೇಖಕಿ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಒಂದೊಂದು ಕೃತಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಕೋಟಲೆಗೊಳಗಾಗುವ ಸ್ತ್ರೀಯ ದಯನೀಯ ಹೋರಾಟ ಬದುಕನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿ “ಹೂವು ಹಣ್ಣು” (1950) ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತು ವೇಶ್ಯಾಸಮಸ್ಯೆ.ಅಂದು ಇಂತಹ ವಸ್ತು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಸವಾಲಾಗಿತ್ತು.ಏಕೆಂದರೆ ಅಶ್ಲೀಲವೆಂದು ಜರೆದು ವಿವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ರಂಪಾಟ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು.ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಹೂವು-ಹಣ್ಣು ಹೊರತಂದರು.ಕಾದಂಬರಿಯು ವೇಶ್ಯಾಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಂಜನೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತದೆ.ಆದರೆ, ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಇದು ವೇಶ್ಯಾಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ತಾಯಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತದೆ.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಕಾದಂಬರಿಯೆಂದರೆ “ಕೇಲುಗೊಂಬೆ” ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಸ್ತ್ರೀಯ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಶೋಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪುರುಷ-ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರವಾದ ಸೀತಾ 25ವರ್ಷದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾದರೂ ಅಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇವನ ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲದ ಲೈಂಗಿಕ ತೃಷೆಯಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸೀತಾ ಕೊನೆಗೆ ಮಧು ಎಂಬ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿ ಬಹುಬೇಗ ಅಸ್ಥಿ ಪಂಜರದಂತಾಗುತ್ತಾಳೆ.ಗಂಡನೋ ಅವಳನ್ನು ಮನೆಕೆಲಸದವಳಾಗಿ ಕಂಡು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಿರುವ ಸೂಳೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವೈದ್ಯರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಗಂಡನು ಸೀತಾಳನ್ನು ಲೈಂಗಿಕ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಬಲತ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಬೇಸತ್ತು ಮಗನು ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಜಗಳಕ್ಕೆ ನಿಂತು, ದ್ವೇಷ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.ತಂದೆ-ಮಗ ಇಬ್ಬರ ಜಗಳ ಕಾದಾಟ ನೋಡಕ್ಕಾಗದೆ ಮೊದಲೇ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿಹೋಗಿದ್ದ ಸೀತಾಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾಧಿಕಾರ, ದರ್ಪ, ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ನಲುಗಿ ಹೋದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಸೀತಾಳ ಪಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಮಾನುಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು

ಕಾಣಬಹುದು.ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೋತಿದೆ.ಸ್ತ್ರೀಯರ ಇಂತಹ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸಿಗೊಂದು ನ್ಯಾಯ, ಗಂಡಸಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ನ್ಯಾಯವಿರುವುದು ಗಂಡಸರ ವಿವಾಹೇತರ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ದುರ್ಲಭ್ಯವೆಂಬುದರಿಂದ, ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಅಂತಹ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾದಂಬರಿಯಾದ “ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ”ಯೂ ಕೀಲುಗೊಂಬೆಯಂತೆಯೇ ಹೆಣ್ಣಿಗೊಂದು ಗಂಡಿಗೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪುರುಷ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಇರದಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆಯುತ್ತದೆ.ತನ್ನ ಅನನ್ಯತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿಷ್ಕಾರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿ ನಮಗೆ ಮನಗಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲನೆಯ ಮಗಳು.ಇವಳ ನಂತರ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ತಂಗಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.ದುರಂತವೆಂದರೆ ಮೊದಲ ಮಗಳೇ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗೆ ‘ಬೇಡದಮಗು’ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.ಘೋರ ದುರಂತವೆಂದರೆ ಇವಳ ಮೈಬಣ್ಣ ಕಪ್ಪಾದುದರಿಂದ, ನೆರೆ-ಹೊರೆಯವರ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸದಾ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಹೇಳಿಕೇಳಿ ಈಕೆಯ ಕುಟುಂಬದ ಬಡತನ ಎಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವೆಂದರೆ ಎಂದಾದರೂ ಎರಡುಸಲ ಊಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಸುದಿನ. ಇಂತಹ ಕಡು ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಅವಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿ ಅವರಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾದ ಕೂಡಲೇ ತಂದೆ ಮದುವೆಗೆ ವರನ ಶೋಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದಾಗ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅವಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.(ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ವರಮಹಾಶಯರೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಬೆಳ್ಳಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಡು ಹೇಗಿದ್ದರೇನು?)ಕೆಲವರು ಇಂದಿಗೂ ಇದು ಬದಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರತಿ ಗಂಡಸಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ.ಬೆಳ್ಳಗಿರುವ ಅವಳ ತಂಗಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ.ವರಾನ್ವೇಷಣೆಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಅವಳ ತಂದೆ ಕೊನೆಗೆ ಅವಳ ತಂಗಿ ಮದುವೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ.ಅವಳ ತಂಗಿಯು ಬಸುರಾದಾಗ ನೆರವಾಗಲು ತಂಗಿಯ ಮನೆಗೆ ಅವಳು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಲಂಪಟನ ವಂಚನೆಗೆ

ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ.ಮದುವೆಯಾಗುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಿತ್ತು ಅವಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 'ಪಾಪದ ಫಲ'ವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಂಗಿ ಮತ್ತು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಲಾಗದೆ ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿ ಬೀದಿ-ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತ ಕೂಡಲೇ ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಏನೂ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿತು, ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕತ್ತು ಹಿಸುಕಿ ಸಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಅನಂತರ ಪೊಲೀಸರಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಶಿಶುಹತ್ಯೆಯ ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಸೆರೆಮನೆ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ.ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದಾಗ ಅವಳು ಬೇರೆಯೇ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕಲು, ಹೋರಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ನಾಯಿಬಾಲ ಡೊಂಕಿನ ಹಾಗೆ ಸರಿಮಾಡಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿ.

ಬಡತನ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಬಣ್ಣದ ವಸ್ತುಗಳು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಇಂದಿಗೂ ಪುರುಷ ಸಮಾಜವು ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬದಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ.ಅನೇಕರಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ತನ್ನ ಹಣೆಬರವು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. (ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ತಂಗಿಗೆ ಆಗುವುದು ಇಂದಿಗೂ ಅಕ್ಕನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೊಂದು ಕುಂದು ಎಂದ ಭಾವಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ) ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳು.ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಬದಲಾಗದ ತಟಸ್ಥ ವಾಸಿಯಾಗದ ರೋಗ ಬಡಿದಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಲೇಖಕಿ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಸುಮಾರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಹಿಳಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣಗಳು, ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.ಎಷ್ಟೇ ಆಧುನಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾದರೂ, ಬೆಳೆದರೂ, ಮಹಿಳೆ, ಮದುವೆ, ಶೋಷಣೆ, ಹಿಂಸೆ, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯ, ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಐವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಂದಿನಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನುವುದು ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಯುಗದ ಮೊದಲನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನಗಳಾದ ವಿವಾಹ, ವಿಚ್ಛೇದನ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವೃತ್ತಿ, ವಿವಾಹಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ವಿವಾಹೇತರ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಬಂಧ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳಂತೆ ನೋಡಿರುವುದು ತ್ರಿವೇಣಿಯಂತವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ನೂತನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ನೂತನ ಭಾವನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.ಅಂದಿನ ಪ್ರತಿಕೂಲ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಪ್ರಬಲ ಮಹಿಳಾಪರ ನಿಲುವಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಡ ಹಾಗೂ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ವಿರುದ್ಧ ತೀವ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ನಗರವಾಸಿಗಳು; ವಸ್ತುವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೇಮ, ವಿವಾಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.ಆದರೆ , ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಕೇಂದ್ರಿತ ನಿಲುವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ವಾದಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀತ್ವದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮುಖಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳು ಅಲ್ಲದೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ಸ್ತ್ರೀಯ ಬದುಕಿನ ಏಕಮೇವ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ, ವಿಷಮ ವಿವಾಹ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಅಸಾಂಗತ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀಯ ತೊಳಲಾಟ, ಶೋಷಣೆ, ಅಸಮಾನತೆ..ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಒಳಗೊಂಡ ಅನೇಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ. 'ಅಪಸ್ವರ' ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕಿ ಮೀರಾ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಾಯಿತಂದೆಯರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾಳೆ.ಮೇಧಾವಿ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲೆಯಾದ ಮೀರಾ ತುಂಬಾ ಓದಿ ಮುಂದೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಗುವ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ.ಈ ಕನಸನ್ನು ಅವಳ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ಮಗ ಸ್ವತಃ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ ಗೋಪಾಲ್ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ, ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮೀರಾ ಶಾಮು ಎಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹ ನಂತರ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಮೀರಾ ಬಂದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಳು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಕಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲೂ ಸೋಲುತ್ತಾಳೆ. ತನಗೊಗ್ಗದ ಆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿಗೂ ತನಗೂ ಇರುವ ಒಂದೇ ಕೊಂಡಿಯಾದ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯದೆ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಸತ್ತಾಗ ಮೀರಾಳ ಸಹನಶಕ್ತಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ಜೀವನವನ್ನು ತೊರೆದು, ಮತ್ತೆ ಅವಳು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ವಾಪಸಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಹೇಣ್ಣ ಹೇಗೆ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಜೀವನ ಶೈಲಿಗಳ ವೈದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮೀರಾ ಅನುಭವಿಸುವ ಪರಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ವತಃ ಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭಾವಾವೇಷವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಪುರುಷ ಲೇಖಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರೆ ತಾಯಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಜನ್ಮ ತಾಳಿರುವುದು. ಮತ್ತು ಅವಳು ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತಾಯ್ತನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷಯ ಗರ್ಭಕೋಶ, ಫಲಶಕ್ತಿಯ ದೇವತೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಧಿನಿಕ ಸ್ತ್ರೀ ಅಂತಹ ಆದಿಮ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ.

1962 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಶರಪಂಜರ' ಕಾದಂಬರಿಯು ಒಂದು ಸಫಲ, ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ಕೃತಿ. ಇದರ ಸ್ಥಾಯಿಭಾವ ಗಾಢ ದುರಂತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಜನಿಸುವ ಅನುಕಂಪ-ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಯು ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಾನಸಿಕ ವೈಕಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇವಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತವೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಳಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಪಾತ್ರವಾದ ಕಾವೇರಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುವ

ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರವಾದ ಕಾವೇರಿ ರೂಪವತಿ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಸ್ತ್ರೀ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಮೆಚ್ಚುವ ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರ್ತೀಶ್‌ನನ್ನು ಅವಳು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಇತರರು ಅಸೂಯೆ ಪಡುವಷ್ಟು ಸುಖ-ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಎರಡನೆಯ ಮಗ ಹುಟ್ಟುವವರೆಗೆ, ಅವನ ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಅವಳು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಾ ದುರ್ಬಲಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸುಪ್ತಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಅವಳ ವಿವಾಹಪೂರ್ವ ಘಟನೆಯೊಂದು ಮತ್ತೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ತೀವ್ರ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮನೋವಿಕಾರದಿಂದ ನರಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆನಂತರ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ಗಂಡ, ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಇತರರು ಅವಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ರೋಗಿಯೆಂದೇ ಸಂದೇಹ, ಭೀತಿ ಹಾಗೂ ತಿರಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವಳೊಡನೆ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿದುಕೊಂಡು, ದೊಡ್ಡ ಮಗನನ್ನೂ ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಸರ್ತೀಶ್ ಸೇರಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಮನಃಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲು ಕಾವೇರಿ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ 'ಹುಚ್ಚಿ'ಯ ತಂಗಿಯೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅವಳ ತಂಗಿಯ ಮದುವೆಯೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಗಂಡ ಸರ್ತೀಶ್ ಅವಳ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಒಬ್ಬಳೊಡನೆ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿರುವುದು ಕಾವೇರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅವಳು ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಾಳೆ.

ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗವನ್ನು ಇತರ ದೈಹಿಕ ರೋಗಗಳಂತೆಯೇ ನೋಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಕಂಡು ಗುಣ ಹೊಂದಿದ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯು ಮತ್ತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವಂತೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಮಾಜವನ್ನು ತೀವ್ರ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ಕಾವೇರಿಯು ಅನೇಕ ಸಲ ಖೇದದಿಂದ ಉದ್ಗರಿಸುವಂತೆ, ಸಮಾಜವು ಟಿ.ಬಿ., ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಮುಂತಾದ ಭಯಾನಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ, ಮಾನಸಿಕ

ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಹೆದರಿಕೆ ಇವುಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಸತೀಶ, ಮಕ್ಕಳು, ನೆರೆಹೊರೆ, ಆಳುಗಳು ಸಮಾಜ ಎಲ್ಲ ಕೊಂಚ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸಹೃದಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಾವೇರಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಆರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕಾವೇರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಲಾಯಿತು.ಕಾವೇರಿಯ ಪಾತ್ರದ ಮೂಲಕ ಲೇಖಕಿ ಕಾವೇರಿಯಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ನತದೃಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಬಾಳೋಕೆ ನೀವು ಒಂದು ಅವಕಾಶನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು....

“ಹೂವು ಹಣ್ಣು” ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಐವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯು ಅಶ್ವೀಲವೆಂದು, ವೇಶ್ಯಾಯು ಜೀವನವನ್ನು ವೈಭವೀಕರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಕಟು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದವನ್ನೇ ಎಬ್ಬಿಸಿತು.ಅಂದಿನ ಶೀಲ-ಅಶ್ವೀಲ ವಿವಾದ ಮತ್ತಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು.ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೂವು-ಹಣ್ಣು ಹೊರಬಂದಿತು.ಇದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಇದು ವೇಶ್ಯಾಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ತಾಯಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ನೋಡುತ್ತದೆ.

ವಾಸು ಒಬ್ಬ ಬಡ ಗುಮಾಸ್ತ.ಅವನ ಅಕಾಲಿಕ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.ಅವನ ಸಾವಿನಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ರಮಾ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಮಗಳು ಶೀಲಾ ಅನಾಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.ರಮಾ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಪತಿಯ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ-ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ.ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವವರು ಅವಳ ದೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಹಸಿದಿರುತ್ತಾರೆ.ಕೊನೆಗೆ, ತನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸೋತು, ರಮಾ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನೇ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬದುಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ.ಆದರೆ ಅಂತನ್ನ ಮಗಳಾದರೂ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕೆಂದು ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ, ಮಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಮನಸನ್ನು ಕಲ್ಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವಳ ಬದುಕಿನಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೂರವಾಗುತ್ತಾಳೆ.ಶೀಲಾ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸುಂದರ ತರುಣಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಂತೆ, ರಮಾ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.ಶೀಲಾ ತನ್ನ ಕಾಲೇಜು ಅಧ್ಯಾಪಕನನ್ನೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಮದುವೆಯಾದಾಗ, ಈ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ರಮಾ ತನ್ನ ತ್ಯಾಗ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಾಳೆ.ಒಂದು ಸಲ, ದರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಶೀಲಾ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಗೇ ಬಂದು ವಾಸಿಸಲು ಬರುತ್ತಾಳೆ.ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ

ಶೀಲಾಳ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳು ಮತ್ತು ರಮಾ ನಡುವೆ ಗಾಢ ಸ್ನೇಹವು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.ರಮಾ ತನ್ನ ತಾಯಿಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಶೀಲಾ ಒಂದು ಕೀಳು ವೇಶ್ಯೆಯೊಡನೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಬೇರೋಂದೆಡೆ ಮನೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೆ ರಮಾ ತನ್ನ ಮಗಳ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಿರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಬೇರೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.ವೇಶ್ಯೆಯು ಒಬ್ಬಳು ತಾಯಿ, ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ಯಾವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧಳಿರುತ್ತಾಳೆ.ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಮರ್ಥನೆಯಾಗಿ ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀಪರ ಚಿಂತನೆಗಳು ಕೇವಲ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿಯಲ್ಲದೇ ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀ ಚಿಂತನೆಗಳ ಪ್ರಖರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರ ಅಧಿಕಾರಧಾರಿತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ, ಹೊರಗಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುರುಷನು ಪ್ರಬಲನಾಗಿರುವಂತೆ ಮನೆಯೊಳಗೂ ಪ್ರಬಲನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಅವಳು ವಧುವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಪತ್ನಿ, ಸಹೋದರಿ, ತಾಯಿ, ಯಾರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಆಶ್ರಿತಳಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬಹುದು.ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿಗೆ ಪುರುಷನನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅಸಹನೆ, ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿ ಇವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪುರುಷ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಯವರಿಗೆ ಅಸಹನೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಪುರುಷನೊಬ್ಬನು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಓಡಾಡಲು ಸ್ವತಂತ್ರವಿದ್ದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಇಂತಹ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ ಕೂಡ. “ಬೆಡ್ ನಂಬರ್ ಏಳು” ಎಂಬ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕ್ಲಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗಂಡನೊಬ್ಬನ ಚಿತ್ರವಿದೆ.ಇವನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇವನಿಲ್ಲದಾಗ ಮನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ತಾನೇ ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ.ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಗುಣವಾಗಿ ಗಂಡನು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಕ್ಷೀಣಿಸಿ, ಅದೇ ರೋಗದಿಂದ ಅದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸೇರಿತ್ತಾಳೆ.

ಆದರೆ ಆಗ, ಅವಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅವಳ ಗಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹುದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕತೆ “ ಎರಡು ಜೀವ” ಪ್ರಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಸಾವಿಗೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ವಿಶೇಷವಾದುದು ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಅವಳ ಗಂಡ ಮರುಮದುವೆಯಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿಲಕ್ಷಣ ನಿರೂಪಕರು.ಮೊದಲನೆಯ ಕತೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬೆಡ್‌ನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಎರಡನೆಯ ಕತೆಯ ನಿರೂಪಕ ಒಂದು ಟಾಂಗ್ ಕುದುರೆ. ಅಂತಹ ನಿರೂಪಕರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ , ಬಹುಶಃ ಲೇಖಕಿ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಮಾನವೀಯ ಗುಣಗಳ ಕೊರಡತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಯರೋಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಏಳನೆಯ ಮಂಚ ಮೊದಲ ಕತೆಯ ನಿರೂಪಕ.ಒಂದು ವಾರ್ಡಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಂದಾಗ ಅದು ನೆರೆಯ ಆರನೆಯ ಮಂಚದೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.ರಸಿಕತೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಆರನೆಯ ಮಂಚ ಸದಾ ರೋಗಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದು ರೋಸಿ ಹೋಗಿದೆ.ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳ ಮೃದುಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ , ಅವಳು ಮುದುಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೂವಿನ ಕಂಪಿಗೆ , ಅವಳ ಕೈಬಳೆ ನಾದಕ್ಕೆ ಅದು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಏಳನೆಯ ಮಂಚ ತಾನೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭೋಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.ಹೀಗೆ, ಎರಡು ಮಂಚಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕತೆಯ ಆಶಯ – ಪತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪತ್ನಿಯ ತ್ಯಾಗ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಓದುಗರುಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನಂತರ, ವಾರ್ಡಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ದಂಪತಿಗಳ ಜೋಡಿಯೊಂದನ್ನು ಮಂಚಗಳು ನೋಡುತ್ತವೆ. ರೋಗದಿಂದ ಜರ್ಝರಿತನಾದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಗಂಡ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ರೂಪವತಿಯಾದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ.ಅವಳು ಎಷ್ಟು ರೂಫವತಿಯಾಗಿದ್ದಳೆಂದರೆ, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಆರನೆಯ ಮಂಚಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾಗಿದಂತಾಗಿ ಅದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೂಗುತ್ತದೆ. ‘ಅವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಚೆಲುವೆಯನ್ನು ನೋಡು.ಬಹುಶಃ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಿರಬೇಕು. ಅಬ್ಬ! ಏನು ಸೌಂದರ್ಯ! ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ತನ್ನ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇವಳನನು ಸರಷ್ಟಿಸಲುನಕರ್ಚು ಮಾಡಿರಬೇಕು.ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆರೋಗ್ಯ, ಯೌವನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.ಆ ದುಂಡುದೇಹ ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆಯುವಂತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಡಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ತರುಣಿಯ ಈ ವರ್ಣನೆ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಸುಂದರಳಾಗಿರುವ ಇದೇ ಸ್ತ್ರೀ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ವಾರ್ಡಿಗೆ ರೋಗಿಯಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ವರ್ಣನೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಗುಳಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಕೆನ್ನೆಯ ಮೂಳೆ ಹಾಯ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಧರ್ಮ, ಎಲಿಬಿನ ಗೂಡಾಗಿದ್ದಳು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಗಂಡನಿಗಾಗಿ ಅವಳು ಮಾಡಿರುವ ತ್ಯಾಗದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಈಕೆಯ ಗಂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಚಿಮ್ಮುವ ಅವನು ಈಗ ಕೊಬ್ಬಿದ ಗೂಳಿಯಂತಾಗಿದ್ದಾನೆ. ದೈಹಿಕವಾಗಲದೆ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವನು ಬದಲಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಆಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ ನಂತರ ಅವನು ಅವಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೆಲ ಕಾಲಾನಂತರ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಒಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಅವಳು ಮರುಮದುವೆಯಾಗಿದಾನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಿ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಮುಸುಕು ಬೀರಿ ಮಲಗಿದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ದಿಂಬು ತೋಯ್ದು ಹೋಯಿತು, ಕತ್ತಲೆ ಕವಿಯಿತೊಡಗಿತು. ಈ ಅಂಶ ಅವಳ ಗಂಡನಿಂದ ಅವಳಿಗಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ.

“ಮೂರು ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ” ಎಂಬ ಕತೆ ಅಪ್ರಬುದ್ಧ ಯುವಕರ ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ ಮುಂತಾದ ಹಸಿಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಸುಂದರ ತರುಣಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಸಂಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರಥಮ ಮಿಲನ-ಪ್ರೇಮದ ಅನುಭವವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಇಬ್ಬರೂ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅವಳು ವಿಧವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವತ ಪ್ರೀತಿ ಮಂಜಿನಂತೆ ಆವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡ ಹೆಂಗಸೊಬ್ಬಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಬಿಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಓದಿಸಿ ಮುಂದೆ ತರುವ ಕತೆ “ಅವನ ತಾಯಿ” ಓದು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮಗನು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆಸಿ, ಮುಖ್ಯನಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಮೆ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಮಗ ಅಮೇರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗ್ರಿನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಪಡೆಯಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಯೇ ಒಟ್ಟು

ಎಂಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವ ಕತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಸಮಾನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಇಂತಹ ಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಮೇಯ ಕತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಲಿಪಶುಗಳು ಮತ್ತು ಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುಗಳು, ಇಂತಹ ನಿರಂಕುಶ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಈ ಕತೆಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ತನಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿದ್ದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರೆಲ್ಲರೂ ಪುರುಷರು ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜಗತ್ತು ಹಾಗೂ ಸ್ತ್ರೀಸಂವೇದನೆ ಇವುಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿದ್ದವು. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೊಡನೆ ಬದಲಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುರುಷಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗೂ ದಾಖಲಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆಯ ಲೇಖಕಿಯ ಅಗತ್ಯ ಅಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಪೂರೈಸಿದರು. ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ವ್ಯಥೆ ಹಾಗೂ ದುರ್ಭರ ಅನುಭವಗಳತ್ತ ಓದುಗರ ಕಣ್ಣುತೆರೆಸಿದರು.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಹಲವು ಕತೆಗಳು ಜೀವನದ ವಿಚಿತ್ರ ಕೊಂಕು-ವ್ಯಂಗ್ಯಗಳನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕತೆಯೆಂದರೆ “ಅಲಿ-ಅನಿಲ್” ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಕೋಮುದ್ವೇದ ದಳ್ಳುರಿಯನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಿದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕತೆ ಸಾರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಲಿ ಕೋಮುದಂಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಅನಿಲ್‌ರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಗಾಢ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಲ ಅನಿಲ್ ಇನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿತರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಅಲಿಯನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅನಿಲ್ ಕೊಟ್ಟ ಉಡುಗೊರೆಗಳೊಡನೆ ಅಲಿ ಅನಿಲ್‌ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಸೌಜನ್ಯಪೂರ್ಣ ಆದರೆ ನಿರುತ್ಸಾಹದಿಂದ ತುಂಬಿದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಬರು ಅವನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೇ ಗಂಭೀರವಾಗಿತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಾನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಲಿ ದುಃಖಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು

ಮರಳಿ ಹೊರಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿಲ್ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಿಲ್ ಇನ್ನಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಅವನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭುಗಿಲೆದ್ದ ಕೋಮು-ಹಿಂಸೆಗೆ ಅಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟ ದಿನವೇ ಬಲಿಯಾದನೆಂದು.

ತ್ರಿವೇಣಿಯವರು ಒಟ್ಟಾರೆ ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಇತರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಬಹಳ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಸ್ತ್ರೀತ್ವ ಮತ್ತು ಮಾತೃತ್ವದ ವಸ್ತುವುಳ್ಳ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕಾದಂಬರಿ ಮತ್ತು ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿವೇಣಿಯವರ ಪ್ರಮುಖ ಧಾಟಿಗಳಾದ ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಮನೋವೈದಿಕ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಪೋಷಿಸುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಡಾ. ಎಚ್. ಎಸ್. ತ್ರಿವೇಣಿ-ಕನ್ನಡ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ, 2006.
2. ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ-ಬದುಕು, ಲೋಹಿಯಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬಳ್ಳಾರಿ.
3. ಸಿಮೋನ್ ದ ಬೊವ-ದ ಸೆಕೆಂಡ್ ಸೆಕ್ಸ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಂಡಲ, 2007.
4. ಸಿ. ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್-ತ್ರಿವೇಣಿ (ಅನಸೂಯ ಶಂಕರ್), ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1999.